

Ε. Μ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ - ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗΣ
Ακαδ. έτος 2014-15   ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ (7^ο Εξάμηνο)
Διδάσκοντες : Μ. Καββαδάς & Β. Γεωργιάννου

Λύσεις Συμπληρωματικής Ασκήσης 2

Φέρουσα Ικανότητα πεδίων / κεντρική φόρτιση

Επιμέλεια: Δρ Α.Τζιρίτα

Για συνεκτικά εδάφη (Αργίλοι) οι Βραχυχρόνιες Συνθήκες είναι αστράγγιστες συνθήκες, όπου γενικώς ισχύει: $c_u \neq 0$, " ϕ " = 0 και Μακροχρόνιες οι συνθήκες στράγγισης.

(α) Λωριδωτό θεμέλιο – αστράγγιστες συνθήκες (βραχυχρόνιες), $c_u \neq 0$, " ϕ " = 0

- DIN 4017

$$p_u = (\pi+2) c_u b_c s_c i_c + (q+ \gamma_1 D) N_q b_q s_q i_q + 0 \quad (1)$$

$$\Phi=0: N_q=1,0 \text{ και } N_\gamma=0$$

q = επιφόρτιση στην επιφάνεια του εδάφους

γ_1 = ειδικό βάρος του εδάφους πάνω από την στάθμη θεμελίωσης (εδώ $\gamma_1=19\text{kN/m}^3$)

D = βάθος θεμελίωσης (εδώ $D = 1,5 \text{ m}$)

Συντελεστές b , s , i (b : κλίσης βάσης πεδίου, s : σχήματος επιφάνειας, i : λοξότητας b_c φορτίου)

b_c , $b_q = 1,0$ (οριζόντια βάση πεδίου $\alpha=0$)

s_c , $s_q = 1,0$ (λωριδωτό θεμέλιο)

i_c , $i_q = 1,0$ (κεντρική φόρτιση)

Αντικαθιστώντας στην σχέση (1) προκύπτει $p_u = 234,1 \text{ kPa}$ και $P_u = 702,3 \text{ kN/m}$

- Μέθοδος Terzaghi (ισχύει για κεντρική φόρτιση)

$$p_u = c_u N_c + q N_q + 0 \quad (2)$$

Για $\phi = 0$: ο συντελεστής N_c έχει την τιμή 5,7 και $N_q = 1,0$

$q = q_{\text{επιφ}} + \gamma_1 D$, όπου $q_{\text{επιφ}}$ = επιφόρτιση στην επιφάνεια του εδάφους

Αντικαθιστώντας στην σχέση (1) προκύπτει $p_u = 256,5 \text{ kPa}$ και $P_u = 769,5 \text{ kN/m}$

Για μαλακές αργίλους και χαλαρές άμμους, ο Terzaghi εισάγει την έννοια της τοπικής αστοχίας για την οποίαν παραδέχεται απλοποιητικά τον ίδιο μηχανισμό αστοχίας αλλά με μειωμένες τιμές των παραμέτρων διατμητικής αντοχής

$$c' = 2/3 c \text{ και } \phi' = \arctan(2/3 \tan \phi)$$

Στο συγκεκριμένο πρόβλημα προκύπτουν: $c' = 26,7 \text{ kPa}$ και $\phi' = 19,52^\circ$

Για τοπική αστοχία: $c' = 2/3 c = 26,7 \text{ kPa}$ και $p_u' = 180,70 \text{ kPa}$ και $P_u = 769,5 \text{ kN/m}$

(α)ii Λωριδωτό θεμέλιο – συνθήκες στράγγισης (μακροχρόνιες), $c = 0$, $\phi = 28^\circ$

- DIN 4017

$$p_u = 0 + (q + \gamma_1 D) N_q b_q s_q i_q + 1/2 B \gamma_2 N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma \quad (3)$$

Οι συντελεστές b , s , i υπάρχουν και στον 3^ο όρο της σχέσης που εκφράζει την οριακή τάση p_u .

Με χρήση των πινάκων ή με εφαρμογή των σχέσεων που δίνονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο των σημειώσεων και στην σχετική βιβλιογραφία προκύπτουν οι παρακάτω τιμές:

$$\text{Για } \phi = 28^\circ : N_q = 14,71$$

$$N_\gamma = 14,57$$

Οι συντελεστές b , s , $i = 1,0$ για οριζόντια έδραση πεδίλου, λωριδωτό θεμέλιο, κεντρική φόρτιση

γ_1 = ειδικό βάρος εδάφους πάνω από την στάθμη θεμελίωσης = 19 kN/m^3 (δίδεται)

γ_2 = ειδικό βάρος εδάφους κάτω από την στάθμη θεμελίωσης και μέχρι βάθους $B+D$ κάτω από την επιφάνεια του εδάφους, θεωρώντας ότι ο μηχανισμός αστοχίας συμβαίνει μέσα σε βάθος κάτω από την στάθμη έδρασης του πεδίλου, αν και διαφοροποιείται σε σχέση με την γωνία ϕ (μεγάλο ϕ επιφάνεια αστοχίας εκτείνεται βαθύτερα σε σχέση με μικρές τιμές της γωνίας ϕ όπως φαίνεται στα Σχήματα στο αντίστοιχο κεφάλαιο των Σημειώσεων).

Ως γ_2 λαμβάνεται η μεσοσταθμική τιμή

.....

$$\text{Εδώ: } \gamma_2 = [19 \times (2,5 - 1,5) + (20 - 10) \times ((1,5+3,0) - 2,5)] / 3,0 = 13 \text{ kN/m}^3$$

Αντικαθιστώντας στην σχέση (3) προκύπτει: $p_u = 704,0 \text{ kPa}$ και $P_u = 704 \times 3,0 = 2112 \text{ kN/m}$

- Μέθοδος Terzaghi (ισχύει για κεντρική φόρτιση)

$$p_u = 0 + q N_q + 1/2 B \gamma_2 N_\gamma \quad (4)$$

όπου, $q = \gamma_1 D = 19 \times 1,5 = 28,5 \text{ kN/m}^2$ και $\gamma_2 = 13 \text{ kN/m}^3$ (όπως και παραπάνω)

Οι συντελεστές N_q , N_γ λαμβάνονται από τους πίνακες / Διαγράμματα Terzaghi και είναι:

$$N_q = 17,81 \text{ και } N_\gamma = 15,15$$

Αντικαθιστώντας στην σχέση (4) προκύπτει $p_u = 803,0 \text{ kPa}$ και $P_u = 803 \times 3,0 = 2409 \text{ kN/m}$

Για μαλακές αργίλους και χαλαρές άμμους, ο Terzaghi εισάγει την έννοια της τοπικής αστοχίας για την οποία παραδέχεται απλοποιητικά τον ίδιο μηχανισμό αστοχίας αλλά με μειωμένες τιμές των παραμέτρων διατμητικής αντοχής

$$c' = 2/3 c \text{ και } \phi' = \arctan(2/3 \tan \phi)$$

Στο συγκεκριμένο πρόβλημα προκύπτουν: $c' = 19,5 \text{ kPa}$ και $\phi' = 19,52^\circ$

Για την μειωμένη τιμή ϕ' προκύπτουν: $N_q \sim 7,2$ και $N_\gamma \sim 4,7$

Αντικαθιστώντας στην σχέση (4) προκύπτει για τοπική αστοχία: $p_u = 296,85 \sim 290 \text{ kPa}$

(β)_i Τετραγωνικό θεμέλιο – αστράγγιστες συνθήκες (βραχυχρόνιες), $c_u \neq 0$, “ ϕ ”= 0

- DIN 4017

$$p_u = (\pi + 2) c_u b_c s_c i_c + (q + \gamma_1 D) N_q b_q s_q i_q + 0$$

Όπως και στην περίπτωση λωριδωτού, αλλάζουν μόνον οι συντελεστές σχήματος.

$$\text{Εδώ: } s_c = 1 + 0,2B/L = 1,2$$

$$s_q = 1,0$$

$$p_u = 275,3 \text{ kPa και } P_u = 2477,7 \text{ kN}$$

- Μέθοδος Terzaghi

$$p_u = c_u N_c s_c + q N_q s_q + 0, \quad s_c = 1 + 0,2B/L = 1,2 \text{ και } s_q = 1,0$$

$$p_u = 273,6 + 28,5 = 302,1 \text{ kPa} \quad \text{και} \quad P_u = 2477,7 \text{ kN}$$

Για τοπική αστοχία ($c' = 26,7 \text{ kPa}$) $p_u = 210,9 \text{ kPa}$ και $P_u = 1898 \text{ kN}$

(β)_{ii} Τετραγωνικό θεμέλιο – συνθήκες στράγγισης (μακροχρόνιες), $c = 0$, $\phi = 28^\circ$

- DIN 4017

$$p_u = 0 + (q + \gamma_1 D) N_q b_q s_q i_q + 1/2 B \gamma_2 N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$

Όπως και στην περίπτωση λωριδωτού, αλλάζουν μόνον οι συντελεστές σχήματος.

$$s_q = 1 + 0,2(B/L) \sin \phi = 1,47 \quad \text{και} \quad s_\gamma = 1 - 0,3B/L = 0,7$$

Αντικαθιστώντας στην παραπάνω σχέση προκύπτει: $p_u = 809 \text{ kPa}$ και $P_u = 7281 \text{ kN}$

$$p_u = 0 + q N_q + 1/2 B \gamma_2 N_\gamma \quad \text{όπου} \quad N_q = 17,81 \quad \text{και} \quad N_\gamma = 15,15$$

$$s_q = 1 \quad \text{και} \quad s_\gamma = 0,8$$

$$p_u = 744 \text{ kPa} \quad \text{και} \quad 6696 \text{ kN}$$

Για τοπική αστοχία: $\phi' = 19,5^\circ \rightarrow N_q = 7,0$ και $N_\gamma = 4,5$

$$p'_u = 287 \text{ kPa} \quad \text{και} \quad P_u = 2556 \text{ kN}$$

Μέθοδος	Φέρουσα Ικανότητα (Φ.Ι) ή Οριακή Τάση θεμελίωσης) KPa			
	Λωριδωτό Θεμέλιο		Τετραγωνικό Θεμέλιο	
	Αστράγγιστες συνθήκες	Στραγγιζόμενες συνθήκες	Αστράγγιστες συνθήκες	Στραγγιζόμενες συνθήκες
DIN 4017	234	704	275	809
Terzaghi (γεν.)	256,5	803	302	744
(τοπ.)	181	297	211	287

Παρατηρήσεις:

1. Υπό αστράγγιστες συνθήκες η Φ.Ι. είναι μικρότερη σε σχέση με τις συνθήκες υπό στράγγιση (αύξηση της διατμητικής αντοχής με τον χρόνο) και γι αυτό κρισιμότερη.
2. Υπό αστράγγιστες συνθήκες η Φ.Ι. του τετραγωνικού πεδίου είναι μεγαλύτερη από αυτήν της λωρίδας ιδίου πλάτους, Δεν συμβαίνει το ίδιο υπό συνθήκες στράγγισης

3. Η τοπική αστοχία στην μέθοδο Terzaghi μειώνει δραματικά την Φ.Ι υπό συνθήκες στράγγισης και θα πρέπει να εφαρμόζεται αποκλειστικά στις χαλαρές άμμους και όχι σε σργίλους υπό συνθήκες στράγγισης.